

Motion till riksdagen

1987/88:Jo225

av Anders Castberger och
Lars Ernestam (fp)
om alternativodling

Det svenska jordbruket har strukturrationaliserats och industrialiserats. Skadorna på eko-systemet är betydande. Under lång tid har medvetenheten om jordbrukets miljöproblem varit tämligen liten. Handelsgödsel, kemiska bekämpningsmedel och andra tillsatser har varit lösenord och medverkat till en kostnadseffektiv massproduktion. Idag inser allt fler att det inte bara handlar om normala kostnads/intäktsanalyser. Kostnader i form av förorenade dricksvattentäkter, skador på vattnekosystemet och andra starkt miljöpåverkande faktorer måste också ingå i kalkylen.

Ett ekologiskt jordbruk innebär ett jordbruk utan kemiska bekämpningsmedel, utan stråförlängningsmedel och andra tillväxtregulatorer samt utan handelsgödselkväve. Istället handlar det om åtgärder för att förse jorden med nödvändiga näringsämnen för att hålla tillbaka insekter, ogräs och svamp.

Sveriges Lantbruksuniversitet SLU har definierat de alternativa produktionsformerna. Det är sådana produktionsformer som bevarar markens produktionsförmåga samtidigt som näringsämnena bringas att cirkulera i ett slutet system. Alternativ odling är ett samlingsnamn för olika jordbruksmetoder som inte använder sig av handelsgödsel och kemiska bekämpningsmedel. Målsättningen är en odling som hushållar med naturresurserna och ger produkter med hög näringskvalitet.

Det finns ett flertal alternativa odlingsmetoder. De mest framträdande i Sverige är biodynamisk odling som upptar ca 3 000 hektar, organisk-biologisk odling och naturenlig odling som tillsammans uppgår till ca 2 000 hektar. Den biodynamiska odlingen har sin idémässiga utgångspunkt i den antroposofiska världs- och människobilden med impuls från österrikaren Rudolf Steiner. I organisk-biologisk odling läggs stor vikt vid att bevara och främja mikroorganismerna i marken med impuls från den tyske läkaren Hans Rusch och de schweiziska biologerna Hans och Maria Müller. Naturenlig odling kan anses vara en svensk variant av organisk-biologisk odling och bygger på en ekologisk helhetssyn.

I folkpartiets forskningsmotion 1986/87 föreslogs att en särskild professur bör inrättas i alternativ odling. Den kraftfulla satsning på alternativ odling som vårt södra grannland Danmark gjort har ännu ingen motsvarighet i Sverige. Mellan åren 1987 och 1988 har sålunda anslagen i Danmark fördubblats till detta ändamål. Forskning och rådgivning förekommer vid SLU men torde kunna utökas på sikt.

På goda grunder kan förutsättas att alternativodlade produkter kommer att efterfrågas i allt större utsträckning i framtiden. En ökad efterfrågan och distributörens intresse för ett marknadssegment om alternativodlade produkter kan innebära en successiv ökning av den alternativodlade arealen. En fördubbling från 5 000 till 10 000 hektar kan anses vara en rimlig uppskattning. Totalt sett har ännu inte efterfrågan av alternativodlade produkter uppnått den nivån. En ökad uppmärksamhet från konsumenters sida för miljön och giftfria livsmedel kan stimulera alltfler odlare att tillgodose marknaden.

I syfte att stimulera en satsning på alternativodling och en helhetssyn på miljöaspekterna i jordbruksdriften är det angeläget att en kommande jordbruksutredning – som folkpartiet i partimotion framlagt förslag om – även behandlar frågor om alternativ odling.

Hemställan

Med hänvisning till ovanstående hemställer vi

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om vikten av stimulans av alternativodling,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att låta en kommande jordbruksutredning också få i uppdrag att närmare behandla frågan om alternativodling.

Stockholm den 25 januari 1988

Anders Castberger (fp)

Lars Ernestam (fp)